

II. ГОРНА-КРЕДНА СЕРИЯ.

1. Ценомански катъ.

Най-долниятъ членъ на горно кредната серия или ценоманскиятъ катъ, доволно е развитъ и разпространенъ въ Източния Балканъ, а извънъ планинската верига само въ една частъ на Централна и Западна България. Въ първата областъ, или въ Източния Балканъ този катъ се отличава съ юженъ или медитерански типъ и е разпространенъ въ видъ на пѣсчливъ faciесъ, съставенъ по най-вече отъ пѣсчници, глинено пѣсчни наслаги, между които изпъкватъ конгломератни пѣсчници, па даже и конгломерати. Въ тѣхъ по-рѣдко се забелязватъ тънки банки отъ синкави, гжсти и нечисти варовици, въ които често се срѣщатъ орбитолини. Напротивъ, въ централната и западната частъ на царството Ценомантъ носи бележитъ на северо-европейския типъ съ бореална или сръдно европейска фауна както въ Парижкия басейнъ и се явява почти изключително съ варовитъ faciесъ. Ний ще разгледаме по-отдѣлно всѣки единъ отъ тия типове.

а) Северо-европейски типъ.

Ценоманскиятъ варовитъ faciесъ съ северо-европейски типъ завзема значителни пространства отъ дветѣ страни на Искъра, между Балканската планинска верига и Дунава. Този теренъ ограниченъ е отъ къмъ западъ съ рѣката Огоста, а отъ изтокъ съ р. Осъмъ.

Дебелитѣ варовити ценомански пластове лежатъ трансгресивно върху неритични баремски образувания и къмъ Дунавското равнище биватъ припокрити само съ младотерциерни, сарматски пластове, подъ които тѣ оставатъ скрити къмъ северъ; къмъ изтокъ тѣ изчезватъ подъ мергелно варовититѣ туронски скали. Нѣма съмнение, че тия варовици сж се образували въ водитѣ на ценоманското море, съ незначителна дълбочина, принадлежаще на умѣрената зоологическа провинция.

Въ предбалканската зона, рѣката Искъръ раздѣля скалитѣ отъ този катъ на две, почти еднакви половини и пре-